

KUMMALLISTA JA HIRVITTÄVÄÄ

Puolueemme Moskovan aluebyroo²⁵ on helmikuun 24 pnä 1918 hyväksymässään päätöslauselmassa esittänyt epäluottamuslauseen Keskuskomitealle, kieltäytynyt alistumasta KK:n niihin päätöksiin, „jotka tulevat liittymään Itävallan ja Saksan kanssa solmitun rauhansopimuksen ehtojen täytäntöönpanoon”, ja päätöslauselmaan liittämässään „selittävässä tekstissä” se on sanonut „pitävänsä tuskin vältettävissä olevana puolueen kahtiajakautumista lähiaikoina” *.

Tässä kaikessa ei ole mitään hirvittävää eikä kummallista. On aivan luonnollista, että toverit, jotka ovat jyrkästi eri mieltä KK:n kanssa erillisrauhaa koskevassa kysymyksessä, moittivat ankarasti KK:ta ja sanovat olevansa varmoja kahtiajakautumisen kiertämättömyydestä. Kaikkeen tähän on puolueen jäsenillä mitä laillisin oikeus, se on aivan selvä.

Mutta kummallista ja hirvittävää on seuraava. Päätöslauselmaan on liitetty „selittävä teksti”. Esitämme sen kokonaisuudessaan:

„Moskovan aluebyroo pitää tuskin vältettävissä olevana puolueen kahtiajakautumista lähiaikoina ja samalla asettaa tehtäväkseen toimia kaikkien niiden johdonmukaisten vallankumouksellisten kommunistiainesten yhdistämiseksi, jotka taistelevat samalla tavalla sekä erillisrauhan solmimisen kannattajia että puolueen kaikkia maltillisia opportu-

* Päätöslauselman täydellinen sanamuoto on seuraava: „Käsiteltyään KK:n toimintaa, VSDTP:n Moskovan aluebyroo lausuu epäluottamuslauseensa Keskuskomitealle sen poliittisen suunnan ja kokoonpanon vuoksi ja tulee heti ensi tilaisuudessa vaatimaan, että toimitettaisiin sen uudet vaalit. Tämän lisäksi Moskovan aluebyroo ei katso olevansa velvollinen alistumaan ehdottomasti KK:n niihin päätöksiin, jotka tulevat liittymään Itävallan ja Saksan kanssa solmitun rauhansopimuksen ehtojen täytäntöönpanoon”. Päätöslauselma on hyväksytty yksimielisesti.

nistiaineksia vastaan. *Maailmanvallankumouksen etujen nimessä me pidämme tarkoituksenmukaisena myöntyä nykyään puhtaasti muodolliseksi muuttuvan Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen.* Me pidämme edelleenkin perustehtävänäme sosialistisen vallankumouksen aatteiden levittämistä kaikkiin muihin maihin ja työväen diktaatturin päättävistä toteuttamista sekä porvarillisen vastavallankumouksen säälimätöntä nujertamista Venäjällä”.

Olemme alleviivanneet tässä ne sanat, jotka ovat... kummallisia ja hirvittäviä.

Näissä sanoissa on asian ydin.

Nämä sanat vievät päätöslauselman laatijain koko suunnan järjettömyyteen. Nämä sanat paljastavat tavattoman selvästi heidän virheensä olemuksen.

„Maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”... Tämä on kummallista, sillä tässä ei ole edes yhteyttä arvostelmien ja johtopäätöksen välillä. „Maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan *sotilaalliseen tappioon*” — tällainen teesi olisi joko oikea tai väärä, mutta sitä ei voitaisi sanoa kummalliseksi. Se ensinnäkin.

Toiseksi: Neuvostovalta „on nykyään muuttumassa puhtaasti muodolliseksi”. Tämä ei ole enää vain kummallista, vaan suorastaan hirvittävää. On selvää, että päätöslauselman laatijat ovat eksyneet hirvittävän sekasotkun ryteikköön. Täytynee selvitellä tuota sekasotkua.

Päätöslauselman laatijain ajatus ensimmäisessä kysymyksessä on nähtävästi se, että maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä tappion mahdollisuuteen sodassa tuon tappion johtaessa Neuvostovallan menettämiseen, s.o. porvariston voittoon Venäjällä. Esittäessään tämän ajatuksen päätöslauselman laatijat tunnustavat välillisesti oikeaksi sen ajatuksen, jonka esitin teeseissäni (tammikuun 8 p:nä 1918, julkaistu „Pravdassa” helmikuun 24 p:nä 1918)*, nimittäin, että ellemme suostu Saksan meille esittämiin rauhanehtoihin, niin se johtaa Venäjän tappioon ja Neuvostovallan kukistumiseen.

Siis la raison finit toujours par avoir raison — totuus ei pala tulessakaan! Minun „jyrkimpien” vastustajieni,

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435. Toim.

moskovalaisten, jotka uhkaavat kahtiajakautumisella, on ollut pakko — juuri siksi, että he ovat alkaneet puhua avoimesti jopa kahtiajakautumisesta, — ilmaista loppuun saakka myös *konkreettiset* käsityksensä, juuri ne samat, joista pitävät edullisempänä vaieta ne, jotka yrittävät selviytyä asiasta vallankumouksellista sotaa koskevilla yleisillä korulauseilla. Teesieni ja argumenttieni koko olemus (kuten voi huomata jokainen, joka haluaa lukea huolellisesti teesini tammikuun 7 pltä 1918) on siinä toteamassa, että meidän on hyväksyttävä *heti* äärimmäisen raskas rauha ja samanaikaisesti *valmistettava* vakavasti vallankumouksellista sotaa (ja juuri tämän vakavan valmistelemisen *etuja silmälläpitäen*). Tämän argumenttieni olemuksen ovat kiertäneet kokonaan tai eivät ole huomanneet, eivät ole halunneet huomata sitä ne, jotka ovat rajoittuneet vallankumouksellista sotaa koskeviin yleisiin korulauseisiin. Ja nyt minun on sydämeni pohjasta kiitettävä juuri „jyrkimpiä” vastustajiani, moskovalaisia, siitä, että he ovat rikkoneet argumenttieni *olemusta* koskevan „vaitiolosalaliiton”. Moskovalaiset ovat *ensimmäisinä* vastanneet niihin.

Minkäläinen sitten heidän vastauksensa on?

He ovat vastanneet *tunnustaen oikeaksi* minun *konkreettisen* argumenttini: niin, moskovalaiset tunnustivat, meitä odottaa todellakin tappio, jos me ryhdymme nyt heti sotiin saksalaisia vastaan*. Niin, tämä tappio johtaa todellakin Neuvostovallan kukistumiseen.

Siis vielä kerran: kiitän sydämeni pohjasta „jyrkimpiä” vastustajiani, moskovalaisia, siitä, että he ovat rikkoneet „vaitiolosalaliiton”, jonka he olivat tehneet argumenttieni olemusta vastaan, s.o. nimenomaan sitä vastaan, mitä olen huomauttanut *konkreettisesti* sodankäynnin mahdollisuuksista, jos ryhtyisimme siihen nyt heti, — ja siitä, että he ovat pelkäämättä tunnustaneet oikeaksi minun konkreettisen lausuntoni.

Edelleen. Miten on kumottu minun argumenttini, jotka moskovalaisten on itseasiassa ollut pakko tunnustaa oikeiksi?

* Siihen vastaväitteeseen, että taistelua ei kuitenkaan olisi voitu välttää, ovat tosiasiat antaneet vastauksen: tammikuun 8 p:nä luettiin teesini; tammikuun 15 päivään mennessä *olisimme voineet* solmia rauhan. Hengähdystauko olisi ollut varmasti taattu (ja lyhimmäälläkin hengähdystauolla olisi ollut meille jättiläismäinen, sekä aineellinen että moraalinen, merkitys, sillä *saksalaisten* olisi pitänyt julistaa *uusi* sota), ellei... ellei olisi ollut vallankumouksellista sanahelinää.

Siten, että maailmanvallankumouksen etujen nimessä *täytyy* myöntyä Neuvostovallan menettämiseen.

Miksi maailmanvallankumouksen edut sitä vaativat? Juuri tässä on perustelun ydin ja olemus niille, jotka aikovat kumota minun argumenttini. Ja juuri tästä, tästä tärkeimmästä, oleellisimmasta peruskohdasta ei päätöslauselmassa eikä selittävässä tekstissäkään ole sanottu halaistua sanaa. Päätöslauselman laatijoilla on ollut aikaa ja paikkaa puhua yleisesti tunnetuista ja kiistattomista asioista — sekä „porvarillisen vastavallankumouksen säälimättömästä nujertamisesta Venäjällä” (sellaisenko politiikan keinoin ja menetelmin, joka johtaa Neuvostovallan menettämiseen?) että taistelusta puolueen kaikkia maltillisia opportunistiaineksia vastaan, mutta siitä, mikä juuri on kiistanalaista, siitä, mikä koskee juuri rauhanvastustajain asenteen perusolemusta,— siitä ei hiiskahdustakaan!

Kummallista. Erittäin kummallista. Eivätköhän päätöslauselman laatijat ole vaienneet tästä juuri sen vuoksi, että tässä kohdassa he ovat tunteneet olevansa erikoisen heikkoja? Jos he olisivat sanoneet selvästi *miksi* (sitä vaativat maailmanvallankumouksen edut), niin se olisi ehkä merkinnyt itsensä paljastamista...

Olipa asianlaita miten tahansa, meidän on *etsittävä* esille ne argumentit, joita päätöslauselman laatijat *ovat saattaneet* pitää ohjeenaan.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat, että maailmanvallankumouksen edut kieltävät ylipäänsä kaikenlaisen rauhan solmimisen imperialistien kanssa? Eräät rauhanvastustajat ovat lausuneet tämän näkökannan eräässä neuvottelukokouksessa Pietarissa, mutta sielläkin sitä kannatti vain erillisrauhaa vastustaneiden mitätön vähemmistö²⁶. Selvää on, että tämä näkökanta johtaa Brestin rauhanneuvottelujen tarkoituksenmukaisuuden kieltämiseen ja rauhan kieltämiseen „jopa” silloinkin, vaikka Puola, Latvia ja Kuurinmaa palautettaisiin. Tuollaisten mielipiteiden (jotka esimerkiksi pietarilaisten rauhanvastustajain enemmistö on hylännyt) virheellisyys on silmäänpistävä. Imperialististen valtojen keskellä oleva sosialistinen tasavalta ei voisi sellaiselta näkökannalta katsoen solmia mitään taloudellisia sopimuksia, se ei voisi olla olemassakaan siirtymättä kuuhun.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat maailmanvallankumouksen etujen vaativan, että sitä *sysättäisiin eteenpäin*, ja sellaisena sysäyksenä eteenpäin olisi vain sota eikä missään tapauksessa rauha, joka voisi tehdä joukkoihin sellaisen vaikutuksen, ikäänkuin imperialismi „laillistettaisiin”? Tuollainen „teoria” olisi täydellistä luopumista marxilaisuudesta, joka on aina kieltänyt vallankumousten „sysäämisen”, koska ne kehittyvät sitä mukaa kuin vallankumouksia synnyttävät luokkaristiriidat kärjistyvät. Tuollainen teoria olisi samanlainen kuin se käsityskanta, että aseellinen kapina on taistelumuoto, jota on sovellettava aina ja kaikissa olosuhteissa. Todellisuudessa maailmanvallankumouksen edut vaativat, että maansa porvariston kukistanut Neuvostovalta *auttaisi* tätä vallankumousta, mutta avunantonsa *muodon* valitsisi voimiensa mukaisen. Ei edes sysäämisteoriasi seuraava sellaista ajatusta, että sosialistista vallankumousta maailman mitassa olisi autettava myöntymällä tämän vallankumouksen tappion mahdollisuuteen *tietyissä* maassa.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat, että vallankumous Saksassa on jo alkanut, että se on kasvanut siellä jo avoimeksi yleiskansalliseksi kansalaissodaksi, että meidän on sen vuoksi autettava kaikin voimin saksalaisia työläisiä, että meidän itsemme on tuhouduttava („Neuvostovalan menetyks”) *pelastaaksemme* Saksan vallankumouksen, joka on jo alkanut ratkaisevan taistelunsa ja joutunut raskaiden iskujen alaiseksi? Tältä kannalta katsoen me tuhoutuessamme sitoisimme osan Saksan vastavallankumouksen voimista ja siten pelastaisimme Saksan vallankumouksen.

On täysin ymmärrettävää, että tällaisten edellytysten vallitessa ei olisi vain „tarkoituksenmukaista” (kuten päätöslauselman laatijat ovat sanoneet), vaan suorastaan *välttämätöntäkin* myöntyä tappion kärsimisen mahdollisuuteen ja Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen. Mutta on selvää, että näitä edellytyksiä ei ole olemassa. Saksan vallankumous on kypsymässä, mutta aivan ilmeistä on, ettei se ole kehittynyt vielä purkaukseen asti Saksassa, kansalaissotaan asti Saksassa. Me emme ilmeisesti *auttaisi* Saksan vallankumouksen kypsymistä, vaan *estäisimme* sitä „myöntyessämme Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”. Siten me *auttaisimme* Saksan taantumusta, pelai-

simme sen pussiin, vaikeuttaisimme sosialistista liikettä Saksassa, vieroittaisimme sosialismista Saksan proletaarien ja puoliproletaarien laajat joukot, jotka eivät ole vielä siirtyneet sosialismin kannalle ja joita Neuvosto-Venäjän tuhoutuminen säikäyttäisi samoin kuin Kommuunin tuhoutuminen vuonna 1871 säikäytti Englannin työläiset.

Tarkastelimme asiaa miltä kannalta tahansa, mutta logiikkaa päätöslauselman laatijain järkeilyistä ei sittenkään löydy. Ei ole olemassa järkeviä argumentteja, jotka todistaisivat oikeaksi sen, että „maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”.

„Neuvostovalta on nykyään muuttumassa puhtaasti muodolliseksi”,— tämä on se hirvittävä väite, johon, kuten olemme nähneet, moskovalaisen päätöslauselman laatijat ovat päätyneet.

Kun kerran saksalaiset imperialistit tulevat perimään meistä pakkoveron ja kieltämään meiltä Saksaa vastaan suunnatun propagandan ja agitaation, niin Neuvostovaltakin menettää merkityksensä ja „muuttuu puhtaasti muodolliseksi”,— tällainen nähtävästi on päätöslauselman laatijain „ajatuksen” juoksu. Sanomme „nähtävästi”, sillä päätöslauselman laatijat eivät ole esittäneet mitään selvää ja täsmällistä kyseessäolevan teesin todistamiseksi.

Mitä syvin ja lohduttomin pessimismi, täydellinen epätoivo — se on sisältönä „teoriassa”, jonka mukaan Neuvostovallalla on muka vain muodollinen merkitys ja jonka mukaan on noudatettava Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen myöntymisen taktiikkaa. Pelastusta ei kuitenkaan ole, tuhoutukoon vaikka Neuvostovaltakin,— tällainen tunne on sanellut tuon hirvittävän päätöslauselman. Nekin muka „taloustieteelliset” argumentit, joihin tuollaiset ajatukset toisinaan puetaan, päätyvät samaan lohduttomaan pessimismiin: mistä Neuvostotasavallasta tässä voisi enää olla puhe, kun kerran saatetaan periä tuollainen ja tuollainen ja vielä tuollainenkin pakkovero.

Ei siis mitään muuta kuin epätoivoa: kuitenkin tuhoudumme!

Tällainen tunne on luonnollinen siinä äärettömän ras-kaassa tilassa, jossa Venäjä on. Mutta se ei ole „luonnollinen” luokkatietoisten vallankumousmiesten keskuudessa. Se on kuvaavaa juuri moskovalaisten esittämien katsanto-

kantojen järjettömyyteen saakka viemisen mielessä. Vuonna 1793 ranskalaiset eivät olisi koskaan sanoneet, että heidän taistelusaavutuksensa, tasavalta ja demokratismi, ovat muuttumassa puhtaasti muodollisiksi ja että on myönnettävä tasavallan menettämisen mahdollisuuteen. He eivät langenneet epätoivoon, vaan heistä uhkui usko voittoon. Mutta kun kehoitetaan vallankumoukselliseen sotaan ja samanaikaisesti virallisessa päätöslauselmassa puhutaan „myöntymisestä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”, niin se merkitsee itsensä lopullista paljastamista.

Preussi ja eräät muut maat joutuivat XIX vuosisadan alussa, Napoleonin sotien aikana, kärsimään tappioista, valloituksista, nöyryytyksistä ja valloittajan harjoittamasta sorrosta ja rasituksista paljon enemmän kuin vuoden 1918 Venäjä. Ja siitä huolimatta Preussin parhaimmat miehet eivät joutuneet epätoivoon eivätkä puhuneet kansallisten valtiollisten laitostensa „puhtaasti muodollisesta” merkityksestä, vaikka Napoleon painoikin heitä sotilassaappaansa anturalla sata kertaa kovemmin kuin meitä nyt olisi voitu painaa. He eivät huitoneet käsillään eivätkä antautuneet sellaisen tunteen valtaan, että „kuitenkin tuhoudumme”. He allekirjoittivat monta kertaa raskaampia, petomaisempia, häpeällisempiä, sortavampia rauhansopimuksia kuin on Brestin sopimus, he osasivat sitten odottaa, he pysyivät lujina valloittajan ikeen alla, sotivat taas ja joutuivat taas valloittajan ikeen alaisiksi, allekirjoittivat taas säädyttömiä ja entistään säädyttömämpiä rauhansopimuksia, nousivat taas ja *loppujen loppuksi vapautuivat* (käyttäen tietenkin hyväkseen voimakkaampien kilpavallottajien välisiä eripuraisuuksia).

Miksei tällainen tapaus voisi toistua meidän historiasamme?

Miksi meidän pitäisi joutua epätoivoon ja kirjoitella päätöslauselmia, jotka totta totisesti ovat häpeällisempiä kuin häpeällisinkään rauha,— päätöslauselmia „puhtaasti muodolliseksi muuttuvasta Neuvostovallasta”?

Miksi nykyisen imperialismin jättiläisiä vastaan taistellessa kärsityt mitä raskaimmat sotilaalliset tappiot eivät voisi Venäjälläkin karaista kansan luonnetta, kohottaa itsekuria, hävittää pöyhkeilyn ja sanahelinän, opettaa kärsivällisyyden ja johtaa joukkoja noudattamaan Napoleonin nujertamien preussilaisten oikeaa taktiikkaa: allekirjoita

mitä häpeällisimpiä rauhansopimuksia, jos sinulla ei ole armeijaa, kokoa jälleen voimasi ja nouse sitten uudestaan ja yhä uudestaan?

Miksi meidän pitäisi joutua epätoivoon heti ensimmäisen tavattoman raskaan rauhansopimuksen johdosta, kun muut kansat ovat osanneet miehuullisesti kestää katkerampiakin koettelemuksia?

Onkohan tuo epätoivon taktiikka sopusoinnussa proletaarin järkähtämättömyyden kanssa, proletaarin, joka tietää, että on alistuttava, ellei ole voimia, ja joka osaa sitten, siitä huolimatta, hinnalla millä hyvänsä nousta uudestaan ja taas uudestaan ja koota voimia *minikälaisissa* oloissa *hyvänsä*,— vastaakohan tämä taktiikka proletaarin järkähtämättömyyttä, vai onko se pikkuporvarin selkärangattomuutta, pikkuporvarin, joka meillä vasemmistoeserrien puolueen ominaisuudessa on saavuttanut ennätyksen valankumouksellista sotaa koskevien korulauseiden alalla?

Ei, hyvät toverit, „jyrkimmät” moskovalaiset! Jokainen koettelemusten päivä tulee loitontamaan teistä juuri kaikkein valveutuneimpia ja kestävimpiä työläisiä. Neuvostovalta, he sanovat, ei ole *muuttumassa* eikä *muutu* puhtaasti muodolliseksi enempää silloin, kun valloittaja on Pihkovassa ja perii meistä 10 miljardin suuruisen pakkoveron viljassa, rautamalmissa ja rahassa, kuin silloinkaan, kun vihollinen osoittautuu olevan Nizhni-Novgorodissa ja Donin Rostovissa ja perii meistä 20 miljardin pakkoveron.

Mikään ulkomaiden toimeenpanema valtaus ei voi koskaan tehdä „puhtaasti muodolliseksi” kansan valtiollista laitosta (ja Neuvostovalta *ei* olekaan yksinomaan valtiollinen laitos, se on monta kertaa korkeampi kuin historian koskaan tuntemat laitokset). Päinvastoin ulkomaiden toimeenpanema valtaus vain lujittaa kansojen myötätuntoa Neuvostovaltaa kohtaan, jos... jos se ei lähde seikkailun tielle.

Kieltäytyminen allekirjoittamasta säädyttömintäkin rauhaa silloin, kun ei ole armeijaa, on seikkailua, josta kansalla on oikeus syyttää allekirjoittamasta kieltäytynyttä valtiovaltaa.

Historiassa on allekirjoitettu paljon raskaampiakin ja häpeällisempiä rauhansopimuksia kuin Brestin sopimus (edellä on esitetty esimerkkejä), eikä se ole johtanut valtiovallan arvon alenemiseen, ei ole muuttanut sitä

muodolliseksi eikä ole saattanut turmioon enempää valtiotaltaa kuin kansaakaan, vaan se on karaissut kansaa, *opettanut* kansalle työlään ja vaikean taidon: valmentaa vankka armeija epätoivoisen raskaissa oloissakin, valloittajan anturan alla.

Venäjä kulkee uutta, todellista isänmaallista sotaa kohti, Neuvostovallan säilyttämiseksi ja lujittamiseksi käytävää sotaa kohti. Mahdollisesti jostain toisesta kaudesta — kuten oli Napoleonin sotien kausi — tulee vapaussoitien (nimenomaan sotien eikä yhden sodan) kausi, sotien, joihin valloittajat pakottavat Neuvosto-Venäjän. Se on mahdollista.

Ja siksi häpeällinen epätoivo on häpeällisempää kuin mikä tahansa raskas, äärimmäisen raskas rauha, joka on allekirjoitettava sen vuoksi, ettei ole armeijaa, se on häpeällisempää kuin mikä tahansa häpeällinen rauha. Meitä ei tuhoa kymmenenkään äärimmäisen raskasta rauhansopimusta, jos me suhtaudumme kapinaan ja sotaan *vakavasti*. Meitä eivät voi tuhota valloittajat, ellemmme anna epätoivon ja sanahelinän tuhota itseämme.

„Pravda“ №№ 37 ja 38;
helmikuun 28 ja maaliskuun 1 p:nä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan